

Lublin, 12 stycznia 2012 r.

RIO – II – 602/115/2011

**Pan Jerzy Kruk**

Kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej  
w Grabowcu  
ul. Kozia 15  
22 - 425 Grabowiec

Szanowny Panie Kierowniku

W dniach od 7 do 20 października 2011 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Zakładu Gospodarki Komunalnej w Grabowcu w zakresie realizacji planu finansowego i rachunkowości. Protokół kontroli podpisano 14 listopada 2011 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

**1. W zakresie rachunkowości:**

*1.1. Dokonywanie zapisów w dzienniku bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej oraz zrozumiałego tekstu, skrótu lub kodu opisu operacji – str. 3,4*

*protokołu.*

Dokonując zapisów księgowych w dzienniku jednostki zamieszczać wynikającą z dokumentu księgowego datę dokonania operacji gospodarczej, datę dokumentu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz datę zapisu, a także zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- 1.2. *Nieprowadzenie w 2010 i 2011 r. (do dnia kontroli) ewidencji prawnego zaangażowania środków pieniężnych dotyczących realizacji planu finansowego Zakładu – str. 5 protokołu.*

Prowadzić ewidencję prawnego zaangażowania środków pieniężnych dotyczących planu finansowego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Grabowcu na koncie pozabilansowym 985 „Zaangażowanie środków samorządowych zakładów budżetowych”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.” oraz w zakładowym planie kont.

- 1.3. *Przypadki niezamieszczania na dowodach księgowych stwierdzenia ich sprawdzenia, miesiąca księgowania oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych – str. 5 protokołu.*

Na dowodach księgowych zamieszczać stwierdzenie ich sprawdzenia, pełną adnotację o zakwalifikowaniu dowodów do ujęcia w księgach rachunkowych, w tym miesiąc księgowania oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Przypadki dokonywania rozchodu gotówki z kasy bez potwierdzenia jej odbioru przez osoby, którym gotówkę wyłożono – str. 6 protokołu.*

Na dowodach księgowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać

podpis odbierającego, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości i postanowieniami § 7 ust. 9 „Instrukcji kasowej” z 1 września 2004 r.

*1.5. Przypadki niezachowania systematyki zapisów przy księgowaniu operacji gospodarczych – str. 7, 8 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje związane z naliczeniem i wypłatą wynagrodzeń pracowników ujmować:
- naliczenie wynagrodzeń (według listy płac):
    - Wn 404 „Wynagrodzenia”
    - Ma 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
  - naliczenie składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy (należnych od pracodawcy według listy płac):
    - Wn 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”
    - Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
  - wypłata wynagrodzeń (przelew wynagrodzeń na rachunki bankowe pracowników):
    - Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”
    - Ma 131 „Rachunek bieżący samorządowych zakładów budżetowych”,
  - pobranie z wynagrodzeń zaliczki na podatek dochodowy:
    - Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”
    - Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,
  - pobranie z wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne:
    - Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”
    - Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
  - przelew pobranych zaliczek na podatek dochodowy:
    - Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”
    - Ma 131 „Rachunek bieżący samorządowych zakładów budżetowych”,
  - przelew składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy:
    - Wn 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”
    - Ma 131 „Rachunek bieżący samorządowych zakładów budżetowych”,
  - przelew dokonanych innych potrąceń z list płac:
    - Wn 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” lub 240 „Pozostałe rozrachunki”
    - Ma 131 „Rachunek bieżący samorządowych zakładów budżetowych”,
- b) przypis odsetek od należności przypisanych a niezapłaconych ujmować:
- Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
  - Ma 750 „Przychody finansowe”,
- stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.6. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” bez podziału na podgrupy. Zakwalifikowanie niektórych środków trwałych do niewłaściwej grupy i rodzaju oraz zastosowanie w odniesieniu do nich niewłaściwej stawki amortyzacyjnej, a w konsekwencji zaniżenie kwoty umorzenia naliczonego za 2010 r. (łącznie o 8.109,36 zł) – str. 9 protokołu.*

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, ujmując każdy składnik majątku zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.).

Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonywać według zasad przyjętych przez jednostkę, tj. przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych albo przez wójta gminy Grabowiec, stosownie do przepisów § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.7. *Nieprzestrzeganie przepisów wewnętrznych w zakresie udokumentowania inwentaryzacji, przeprowadzonej na koniec 2010 r. drogą spisu z natury (niezamieszczenie na arkuszach spisu z natury ilości spisanych materiałów i niepodpisanie ich przez osobę materialnie odpowiedzialną) – str. 10, 11 protokołu.*

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji dokumentować w sposób określony w załączniku Nr 6 „Zasady przeprowadzania inwentaryzacji” do zarządzenia Nr 3/08 Kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej w Grabowcu z dnia 30 maja 2008 r., stosownie do przepisów art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z art. 68 ust. 2 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

## **2. W zakresie realizacji planu finansowego:**

- 2.1. *Dostarczanie odbiorcom wody faktur bez potwierdzenia odbioru, przy ustaleniu w umowach terminu płatności liczonego od daty otrzymania faktury – str. 14 - 15 protokołu.*

Faktury odbiorcom wody doręczać za potwierdzeniem ich odbioru, w celu

umożliwienia kontroli terminowości wpłat należności z tego tytułu, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

- 2.2. *Niepodejmowanie skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległych należności z tytułu opłat za dostarczoną wodę, skutkujące na dzień kontroli przedawnieniem roszczeń do ich dochodzenia (w badanej próbie w wysokości 5.273,01 zł za lata 2002 – 2008) – str. 15 - 25 protokołu.*

Podejmować konsekwentne czynności, mające na celu wyegzekwowanie zaległych należności za dostarczoną wodę, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń. Zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), roszczenia dotyczące zapłaty za dostarczoną wodę przedawniają się w terminie 3 lat, licząc od daty kiedy świadczenie stało się wymagalne.

- 2.3. *Dokonywanie zwrotu kosztów używania przez kierownika Zakładu, do celów służbowych, pojazdu niebędącego własnością pracodawcy na podstawie oświadczeń, które nie zawierały wszystkich wymaganych informacji – str. 28 protokołu.*

Zwrotu kosztów używania pojazdu do celów służbowych dokonywać po złożeniu przez pracownika pisemnego oświadczenia o używaniu przez niego pojazdu do celów służbowych w danym miesiącu, zawierającego wszystkie informacje wymagane przepisami § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.), w tym: dane dotyczące pojazdu (pojemność silnika, marka, numer rejestracyjny), ilość dni nieobecności pracownika w miejscu pracy w danym miesiącu z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej lub innej nieobecności, a także ilość dni, w których pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych.

- 2.4. *Ustalenie i wypłacenie pracownikowi dodatku funkcyjnego – w okresie od kwietnia 2009 r. do grudnia 2010 r. – w wysokości zaniżonej o kwotę 60 zł miesięcznie, w wyniku nieuwzględnienia przy jego obliczeniu obowiązującej od 1 kwietnia 2009 r. kwoty minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, będącego podstawą ustalenia wysokości dodatku.*

*Niewskazanie dla dodatku funkcyjnego przyznanego i wypłacanego temu pracownikowi*

*w 2011 r. stawki procentowej najniższego wynagrodzenia – str. 29 protokołu.*

Dodatek funkcyjny przyznawać i wypłacać pracownikom, zgodnie z postanowieniami § 11 „Regulaminu wynagradzania pracowników Zakładu Gospodarki Komunalnej w Grabowcu”, wprowadzonego do stosowania zarządzeniem Nr 2/09 Kierownika ZGK w Grabowcu z dnia 15 czerwca 2009 r. – ustalając go procentowo od kwoty minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, określonego w części B załącznika Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), mając na uwadze, że wynagrodzenie to od 1 kwietnia 2009 r. wynosi 1.100 zł oraz ze wskazaniem stawki procentowej tego wynagrodzenia.

Wypłacić pracownikowi wskazanemu w protokole kontroli niedopłaconą kwotę dodatku funkcyjnego za okres od kwietnia 2009 r. do grudnia 2010 r.

- 2.5. *Wypłacanie pracownikowi wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę w miesiącu, w ciągu którego nastąpiło nabycie do niej prawa, wskutek czego pracownikowi wypłacono dodatek w wysokości zawyżonej (w 2010 r. o kwotę 18,80 zł, a w 2011 r. o kwotę 19,70 zł) – str. 29 - 30 protokołu.*

Wyższą kwotę dodatku za wieloletnią pracę naliczać i wypłacać począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku - jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca, natomiast za dany miesiąc - jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca, stosownie do przepisów § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Wystąpić do pracownika wymienionego w protokole kontroli o dobrowolny zwrot nadpłaconych kwot dodatku za wieloletnią pracę, a w przypadku odmowy rozważyć możliwość ich wyegzekwowania od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ich naliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

- 2.6. *Zaniżenie wypłaconego pracownikowi dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2010 (o kwotę 58,55 zł), wskutek niezaliczenia do podstawy jego naliczenia dodatku za wieloletnią pracę, wypłaconego za czas nieobecności pracownika w pracy spowodowanej chorobą – str. 31 - 32 protokołu.*

Do podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego wliczać

wynagrodzenie za wieloletnią pracę, przysługujące pracownikom korzystającym ze zwolnienia chorobowego za okres trwania choroby, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.), w związku z przepisami § 6, § 14 oraz § 15 i § 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.), dodatek za wieloletnią pracę przysługuje pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego. W związku z tym, dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikowi samorządowemu za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które otrzymuje wynagrodzenie (np. z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby jak i usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu opieki nad dzieckiem do lat 14 lub urlopu okolicznościowego) powinien być w całości uwzględniony w podstawie wymiaru dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Wypłacić pracownikowi wskazanemu w protokole kontroli niedopłaconą kwotę dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r.

*2.7. Nieskorygowanie – na koniec 2010 r. – planowanej liczby osób zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych, stanowiącej podstawę naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – str. 33 protokołu.*

Dokonywać w końcu roku korekty przeciętnej planowanej w danym roku kalendarzowym liczby osób zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych, obejmującej pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), stosownie do przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349), mając na uwadze, że odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nalicza się w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (\*.doc) lub Rich Text Format (\*.rtf) na adres: [wkgf@lublin.rio.gov.pl](mailto:wkgf@lublin.rio.gov.pl)) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

**Do wiadomości:**

Wójt Gminy Grabowiec  
ul. Rynek 3  
22 - 425 Grabowiec